



# Starteren

Nr. 2 - 33. årgang - Organ for Idrettsklubben START - Juni 1979

## Gullgutter



**Vi gratulerer våre gullklokkemenn!**  
(Til venstre Trond Pedersen - til høyre Stein Thunberg)

(Foto: Fædrelandsvennen)

## Starts oldboys slo Sør fjell 1-0

I oldboys-serien på Sørlandet spilte Start en kamp mot Sør fjell i Eydehamn onsdag 16. mai.

Den endte med en kanskje noe heldig seier til Start med 1-0. Målet ble scoret i 1. omgang av Ivar Karlsen.

Start stilte med følgende lag: Attila Bende, Kjell Rosenberg, Borgar Haugland, Odd Rist, Rolf Andreassen, Bjørn Olsen, Asbjørn Strømsvåg, Ivar Karlsen, Rore Vidar Andersen og Per Magne Refstie.

«1,83»



## Grane og Vindbjart vant oldboys-turneringen i Starthallen

Grane og Vindbjart gikk til topps i hver sin klasse i Starts forballturnering for old boys i Starthallen lørdag 10. mars. I alt var 12 lag fra 8 klubber med.

Det ble spilt i to puljer i old boys over 35 år, der Mandalskameratene og Grane ble vinnere i hver sin pulje. MK vant samtlige innledende kamper, mens Grane måtte avgi 1 poeng i en uavgjort 0-0-kamp mot Privatbanken.

I finalen vant imidlertid Grane så klart som 3-0 (2-0) over KM. Start I slo Donn 4-2 (1-1) i kampen om tredjeplassen. Lillesand ble nr. 5, Privatbanken nr. 6, Start II nr. 7, mens IK Våg denne gang måtte nøye seg med 8.- og sjesteplassen.

I old boys over 42 år trakk Vindbjart det lengste strå med 4 poeng etter 3 kamper og 7-4 i målkvote. Her ble IK Våg nr. 2, også med 4 poeng, men med 5-2 i mål. Donn på tredjeplass hadde likeledes 4 poeng, men 5-5 i mål. Start ble her desidert sist med 0 poeng på 4 kamper og 3-9 i mål.

I yngste klasse fikk Truls Sveindal, MK, etter loddtrekning premien til den som scoret flest mål, nemlig 6. Det samme antall hadde både Rolf Østerås og Willy Sandberg, begge Lillesand.

I eldste klasse gikk premien til Kåre (Dolten) Eiebakken, Vindbjart. Thorleif Tønnessen, Donn, hadde samme antall mål, 3, mens Eiebakken vant loddtrekningen.

Kampresultater:

Over 35 år, pulje 1: MK2 IK Våg 3-1, Start I-Lillesand 4-2, MK-Start I 3-1, IK Våg-Lillesand 1-5, Lillesand-MK 3-4, IK Våg-Start I 0-7.

Over 35 år, pulje 2: Start II-Grane 1-3, Donn-Privatbanken 2-2, Start II-Donn 2-3, Grane-Privatbanken 0-0, Privatbanken-Start II 1-2, Donn-Grane 1-2.

1. semifinale MK-Donn 1-0, 2. semifinale Start I-Grane 0-2, trøstefinale IK Våg-Start 0-4, om femtesjetteplass Lillesand-Privatbanken 4-1, bronsefinale Donn-Start I 2-4, finale MK-Grane 0-3.

Old boys over 42 år: Start-IK Våg 0-2, Donn-Vindbjart 2-1, Start-Donn 1-2, Våg-Vindbjart 0-1, Vindbjart-Start 5-2, Donn-IK Våg 1-3.

«1,83»

## Småplukk fra HOVEDSTYRET

Rolf Andresen overtar.

I styremøte 24 april ba Sverre Hornnes seg midlertidig fritatt fra den daglige ledelse av klubben. Det ble bestemt at viseformann Rolf Andresen skulle overta hans funksjon.

Årsaken til denne midlertidige ordning er Sverres store arbeidspress ved Øgrey's Mek. Verksted.

## Europacup

For første gang er vi med i Europacupen for serievinnere. Trekningen finner sted i Zürich 10. juli. Hovedstyret har etter henstilling fra fotballavdelingen besluttet å være representert ved trekningen.

Vår representant blir Erik Stallemo. Første runde avvikles 19. sept. og 3. okt. Tvi-tvi.

E. Sv.



Etter siste helgs hendinger lørdag og søndag 9. og 10. juni, kunne vel mange ha lyst til å resignere. Avisene melder om unge startere som er mobbet i en by østpå. Kommer hjem til sine foreldre i en tilstand som ingen ønsker etter å ha vært truet av større gutter til å springe barbert over stakk og stein. Pøbelen har vært på ferde.

Starthallen leies ut til «Sokkeball» etter avsluttet Sørlandsmarsj. Dette er et velorganisert idrettsarrangement det står den største respekt av. Sørlandsmarsjens arrangører trenger penger - Start trenger penger, hallen skal betales. Hva er så mer naturlig enn at de to parter går sammen om ett opplegg i hallen.

## PØBEL OG IDRETT

Pøbelen trer i aksjon, fyll og spetakkel utenfor hallen, ramponering av toaletter inne i samme. Det er storkamp mot Viking - pøbelen trer i aksjon. Fyll og bråk i byens gater og på campingplasser.

Joda vi leser om det alt sammen i våre etterrettelige, beskjedne og alltid nøkterne dagsaviser. Vi leser også noen dager før om det kolossale arbeid som ligger forut for en Start-kamp. Men idag bare om pøbel - og nesten bare i forbindelse med noe som har med Start å gjøre. Sørlandsmarsjens ansvarlige blir rost - og takk for det, vel så er det vel slik å forstå - uten at det er skrevet at Starts ansvarlige...?

Jeg leste intet om at det hadde vært ansvarlige juniorledere med østover og hvilken innsats de hadde gjort. Så heller ingen omtale av de starterdamer som var klar med frokosten fra kl. 03.30 for å mette de bolde marsjdeltageres mager. Der var intet å høre om de som frivillig ryddet opp etter pøbelen både i den ene og annen retning. De hundreder av mennesker i denne by som gjør en innsats for idretten, gjør det nettopp for å gi ungdommen et positivt tilbud og derved stille opp med et alternativ til pøbelvelde.

Du verden så mye lettere det er å skrive om pøbel enn det er å trekke frem den positive ungdom. Men de siste gjør seg ikke bemerket og er vel da ikke noe å nevne. En viss balanse burde man kunne forvente.

E. Sv.



## Dameavdelingen

Hei igjen!

Når dette kommer på trykk så er Sørlandsmarsjen vel over. Jeg vil få takke alle sammen for hjelpen. Uten deres innsats ville det aldri gått. Og maken til velvillighet må det letes lenge etter. Aldri er det nei i deres munn.

Ellers er det ikke så mye som har foregått. Vi hadde denne rasekattutstillingen, og den gikk også veldig godt, takket være dere damer. Og utbyttet var godt. Der er vel sjelden vi har hatt så mye å gjøre. Det var en del av oss som var helt susete i hodet når skiftet var over, og vi kunne gå hjem og slappe av. Det kom et brev til meg fra Anni Nyland, med en hilsen og takk for alle smil og all god hjelp. Denne takk må jeg få si var meget hyggelig å få. De var meget fornøyd, og håpet de kunne komme tilbake en annen gang.

Så vil jeg til sist takke for godt samarbeide og ønske alle en riktig god sommer.

Hilsen  
Reidunn Biseth

## STARTEREN

Redaktør:	Bjørn Langefoss, Harald Hårfagresvei 8	Tlf. 90286
Forr.fører:	Helge Isefjær, Johan Øydegardsvei 6a	Tlf. 92714
Forr.fører:	Carl A. Glastad, Bispegra 5	Tlf. 91210
Medarbeidere:		
Hovedstyre:	Erik Svendsen, Klipperveien 74	Tlf. 85354
Fotb.utvalg:	Arvid Holm, Østervn. 51	Tlf. 90001
Håndballutv.:	Marit Johnsen, Koboltveien 16	Tlf. 31058
Juniorutvalg:	Mats Nesmann, Jernveien 20	Tlf. 30904
Seniorklubben:	Ernst Hatlestad, Oddernesveien 56	Tlf. 91515
Huskomitéen:	Reidunn T. Bisseth, Ø. Ringvei 29	Tlf. 25672

## START's LEDELSE:

Formann:	Sverre Hornes, Svalekollen 4	Tlf. 10045
Viseformann:	Rolf Andresen, Astrids vei 28	Tlf. 90652
Sekretær:	Erik Svendsen, Klipperveien 74	Tlf. 85354
Kasserer:	Øyvind Opsal, Tranestien 33	Tlf. 12572
Form. forball:	Erik Stallemo, Hodalsnuten 18	Tlf. 90050
Trener fotball:	Karsten Johannessen, Dronn. gt. 77	Tlf. 29476
Form. junior:	Cay Danielsen, Lillemyrvn. 10	Tlf. 12572
Form. håndball:	Marit Johnsen, Koboltveien 16	Tlf. 31058
Form. huskom.:	Audun Vikøyr, Vågsbygd Ringvei 5	Tlf. 11769
Starthallen:	Marvikveien 94 A	Tlf. 91460

# ER NORSK 1. DIVISJONSFOTBALL PUBLIKUMSVENNLIG

Fotballen er forlenget begynt å rulle på de forskjellige arenaer, og lagene har presentert seg med sitt spill for publikum. Ja, vi har nådd bortimot halvveis i vår seriesesong, og vil naturlig nok med de kamper som er avviklet, ha en viss formening om de forskjellige lags videre muligheter i norsk toppfotball. For å gi en personlig betraktning av Start's åpningskamper, ifjor og nå i år (1978 mot Bryne - 1979 mot Moss) så var vel spillet til Start noe av det beste våre elleve har vist.

Det kan synes noe søkt å komme med en slik påstand eller karakteristikk etter et lags første kamp for året, men etter å ha sett den videre utvikling, eller snarere mangel på utvikling for laget, så tror jeg sannheten bak det hele ligger i det forhold at Start i disse to nevnte kampene fikk adgang til å spille i sin lette innøvde stil. Ballen gjorde arbeidet som det heter, og det var framdrift i laget, - og ikke minst tæl i gutta.

Det er så enkelt å kritisere, og vi tribuneslitere, vi er de beste «forståseppåere». Men at det har kommet på en negativ forandring i laget, etter at kamper etterhvert er avviklet, derom hersker det vel ingen tvil. Hva er så årsaken til, skal vi si denne mindre attraktive og publikumsvennlige fotball? Faciten til dette gir vel neppe noe svar. Årsakene kan være mange. Min personlige oppfatning er den at lag i norsk 1. div. fotball sliter alle med en stram økonomi. Det er «struggle for life», og mangt står på spill for lagene og ledelsen ved tanker som melder seg om tapte 2 poeng. Et psykisk utslag, en årsak kanskje som man vel ikke skal se helt bort fra, resultat: dårlig og planløst spill. Det blir mere en kamp mann mot mann som gir klare tendenser til såkalt «gampefotball». Igjen sterke påstander, men ligger ikke mye av sannheten begravet her - eller kanskje åpen i dagen (?) Idrett skal være lek, og idretten har som formål en oppfostrende oppgave, og så sant læresetningen for denne fysiske fostring gjelder: «En sunn sjel i et sunt legeme» (og ikke ale stress... egen tilføyelse), så må man vel snart ta disse ord til nærmere ettertanke.

Vel, man kan vel spørre seg selv om forfatteren av dette innlegg, den dag det ble skrevet har stått opp av senga med det gale beinet først. Kanskje det var slik, men det må være meg tillatt å komme med denne slags ytringer. Jeg står gjerne for hugg (om enn ikke personforfølgelse) - men at norsk 1. divisjon fotball har hardnet til, er det vel ingen tvil om. Det har nok dessverre blitt slik at det gode spill i de kampene vi hittil har sett har måttet vike plassen for allvoret i poengsankningen. Men vi tribuneslitere, vi som forstår oss på fotball bedre enn alle andre, vi står på igjen, vi gir oss ikke, og vi kommer med et tips til sist til dere elli-eve: Mere innsats, mere fighting spirit om BALLEN, - og det er ikke ved egen 16-meter kampen skal avgjøres, men på den andre siden av sentermerket. Det har nok i denne artikkel vært et litt for hardt grep om risikvasten, men ros gir vi også så gjerne. Kampen Mjøndalen - Start viste for Start's vedkommende meget gode og publikumsvennlige takter.

Red.

«Starteren» skal neste gang utgis i september måned 1979. Fristen for eventuelle bidrag må være redaksjonen ihende senest 25. august 1979.

- Publikum har betalt for å se god fotball, og utelblir hvis de ikke får se det, hevder pressen. Men publikum uteblir også hvis laget blir involvert i bunnstriden, så det er ikke så enkelt. Jeg skulle anta at dette dilemmaet gjør sitt til at det også er mye «nerver» ute og går i disse første oppgjørene. Greier laget å opparbeide seg en gunstig posisjon på tabellen, pleier nervene å falle til ro, og da får vi som regel se det spillet som vi vet guttene er gode for å prestere.

Selv om de fleste av oss går på fotballkamp for å se godt spill, ønsker vel de færreste at laget skal bli hengende etter i kampen om medaljene, så vi får ta det onde med det gode. Om ikke spillet alltid er av beste merke i disse tidlige våroppgjørene, er de ofte spennende og dramatiske. Og det er jo noe det også.

Dette var noen maibetraktninger. Når de leses, har formodentlig guttene funnet melodien.

Vel møtt på Stadion!

E. T.

## Signaturen «Nes»

Vi har tidligere i «Starteren» vært inne på dette med å skaffe stoff til våre spalter. Tregheten rår fortsatt grunnen, - men et meget hyggelig unntak er Mads Nesmann. Selv for ham, midt oppe i en hard og travel eksamenstid står han frem som den beste av våre bidragsytere.

Takk Mads...

Red.

## Vi gratulerer:

- Odd Tellefsen, som fylte 50 år 20. mai.

- Jannes Bjørnsen, som fyller 70 år 9. juli.

- Daniel Olsen, som fyller 80 år 19. juli.

- Vi gratulerer Trond Pedersen og Stein Thunberg med gullklokkene for 25 landskamper, som de ble tildelt i forbindelse med landskampen mot Portugal.

- Den samme landskampen skaffet også Roy Amundsen «debutnåla».

Vi gratulerer!

- Når så Svein Mathisen i tillegg til de øvrige tre også spilte landskampen, får en vel si at klubben var fylldig representert. Hvem ville for noen få år tilbake ha trodd at en representant for forballens mørke fastland skulle få 4 representanter på A-landslaget samtidig? Vel blåst, gutter!

- Vi gir en blomst til Helge Skuseth, som opererer som tippeekspert i Dagbladet Sørlandet, der han på en fiks måte presenterer landsdelens idrettsutøvere, trenere, lagledere og ivrige fotballtilhengere i spaltene.



Karstens kommentar til Start-Viking kampen:

«Riktignok pløyet rogalendingene dypt - og de var oss «knusende» overlegne, - men til høsten skal vi ta igjen det tapte - på fotballbanen».



IK Start - vinner av VFB Preussen's juniorturnering i Påsken 1979.

Bak f. v.: Jens Erik Dahle, Roger Edvardsen, Per Skyllvik, Per Erdvik, Gerhard Skauge jr.  
 Midten f. v.: Geir Andersen, Olav Klepp jr., Svein Inge Vassvåg, Tor Midtbø, Willy Etzy, Aug Andersen.  
 Foran f. v.: Tor Håversen, Jon Svenning Knutsen, Johnny Furulund, Terje Frigstad, Roald Naglestad.

## SOMMER I BERLIN

Drømmetur? - vel det var vel ikke alle som syntes det, men at det var en fantastisk tur for de 47 Startguttene er helt sikkert. Vi kom fra vinter i Norge til sommer og 18-20 varme-grader i Berlin. Og så vi som hadde tatt med luer, votter og stillongs, vi kunne ha spart oss en masse bagasje.

Det var begge juniorlagene og gutte A-laget som var med på turen. Junior A skulle delta i VFB Preussens internasjonale juniorturnering som ble arrangert for syvende gang. Turneringen hadde deltagelse

fra foruten Norge, Danmark, Vest-Tyskland og noen lokale lag fra Vest-Berlin. Men før vi kom så langt som til Berlin, hadde vi lagt bak oss over 800 km gjennom Danmark, Vest-Tyskland og Øst-Tyskland, en reise som totalt tok over tyve timer, inkludert innpå en times venting for å komme gjennom «den demokratiske republikken Tyskland». Hadde det vært den «byråkratiske republikken» hadde jeg forstått det.

Vel fremme i Vest-Berlin ble spillerne innkvartert på forskjellige kommunale

innkvarteringssteder. Ingen luksus, men vi fikk da sove, og det er jo det viktigste.

Guttelaget skulle ikke delta i noen turnering, ei heller junior B, men for disse ble det anledning til å trene og spille privatkamper, som de hadde ganske godt utbytte av. Guttelaget spilte tre uavgjorte kamper, mens junior B spilte en uavgjort og fikk et tap. Junior A hadde også tre treningskamper før de skulle delta i turneringen som begynte på Langfredag. De møtte gode lag og fikk verdifull kamptrening.

Selv om det var fotball vi var kommet ned for å spille, ble det god tid til å gå rundt i Berlin å se seg om og å handle. Selv om alt var stort sett like billig hjemme, har en jo en tendens til å finne ting som en sikkert ikke får kjøpt i Norge. En formiddag var avsatt til sightseeing. Turen ble lagt om Olympiastadion, Grünewald, Wannsee og andre steder en vanligvis bare hører om. Siste dagen hadde vi også planlagt en tur inn i Øst-Berlin for å kikke litt på hvordan det var på den siden av den berømte mu-

ren. Selv om vi kom forholdsvis tidlig på formiddagen, var det lang kø ved grenseovergangen «Checkpoint Charlie». Men etter over en times venting på å få kjøpt 24-timers visum, vekslet DDR Mark, og gjennom tollkontroll (Lurer på om de fant noe annet en basiller i lommeørkleet til Frank Willy) sto vi på kommunistisk jord, og det var stor forskjell. En hadde følelsen av at en var kommet inn i vestens bakgård. Riktignok var det en del nye og moderne bygninger og enkelte moderne biler, men ellers bar både folk, biler og bygninger preg av å ligge 15-20 år etter i utvikling.

Vi hadde ikke så mye tid til disposisjon, i vest sto våre venner Heinz, Aksel Wilfred og ventet på oss. Så vi gikk bare en tur bort til det over 200 meter høye fjernsynstårnet og tilbake igjen på veien benyttet guttene anledningen til å kjøpe for de 6,50 DDR Mark som en var nødt til å la bli igjen i DDR ved utreise. For det meste ble det kjøpte gotterier og det Øst-Tyske gotteriet var ikke så godt som det vi fikk kjøpt på Danskebåten. Vi brukte heldigvis ikke mer enn en 20 minutter på å komme ut igjen, men selv om det ikke var noen særlig kø på veien ut, så klarte grensevaktene å få selv den minste kø til å gå svært langt.

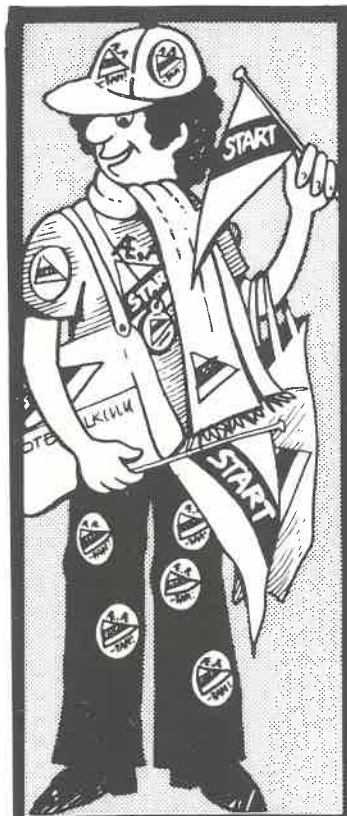
At det ble Start-seier i Preussens turnering tror jeg er kjent fra avisomtalen. Jeg skal allikevel minne om noen facts. Etter den innledende puljen var Start plassert som nr. 2. Det betød at de skulle møte IC Glostrup fra Danmark i semifinalen. Her overbeviste våre gutter og spilte ut danskene og vant meget fortjent med 5-1. Dette var nok en overraskelse både for publikum og den andre semifinalvinneren Bayern 04 Leverkusen.

Leverkusen hadde nemlig slått Start 2-0 i de innledende kampene. Men 2. påskedag var det klart for finale mellom Start og Leverkusen. Tyskerne prøvde å få til sitt spill, men det fy-

sisk sterke Startlaget klarte å kjempe tyskerne ut av stilen og vant fortjent etter to scoringer av Roger Edwardsen i 2. omgang.

Umiddelbart etter finale var det klart for en ny lang bussreise, og selv om bussjåføren vår, Otto, hadde ligget og sovet hele dagen, var det en meget slitsom tur før vi kom hjem til Kristiansand over et døgn senere. Og på grunn av seieren var det ikke så mange som merket at det var 0° og nesten vinter da vi kom hjem.

Nes-



«START»  
FANS

«START»  
SUPPORTER  
UTSTYR

Evt. bestillinger pr. brev eller telefon: 042/31 185.  
Svein Haakonseth,  
Palladiumv. 40 F — Kr.sand.

OPPLEGG OG LEVERANSER:  
STRØMMES REKLAME

## HATLES EKKO . . .

Når man skal skrive noe som dreier seg om Start, så har det så lett for å bli gjentagelse, Men når Matta har sitt hjørne, så får jeg ha mitt ekko.

Så har da endelig sommeren gjort sitt inntog. (31. mai) og det er det ingen av oss som beklager etter denne lange vinteren.

Old boys-laget har spilt 3 kamper, med seier over Start jr. B. Ingen tvil om at vi har et godt old boys lag, men de som stiller med laget klager på at det er for mange «programhelter», og det er jo trist, når man tenker på det laget vi kan stille med de beste folkene våre.

Da laget er påmeldt til N.M. så håper vi at gutta virkelig går inn for saken. Vi kan jo ikke være dårligere enn våre andre lag. Så har du sagt ja, så møt opp og ikke sett den som stiller med dette i klemma. Det ligger tross alt ganske mye arbeid ned i dette.

Vi har nå fått sådd gress på Startermarka, men værgudene var ikke på vår side. Vi fikk nemlig et par dager med regn - ja, det var vel nærmest skybrudd straks etter såinga, så det meste av græssfrøet ble tatt av regnet. men vi håper at det skal bli noen gress-strå allikevel. Marka kan nok ikke tas i bruk før til neste år, og da håper vi at bystyret har forandret bruksretten fra parkeringsplass til ball-løkke. Slike er jo mangelvare idag, så det kan være hyggelig om Start kan få sin egen løkke.

Det ømme punkt igjen, STARTHALLENS ØKONOMI. Vi har hatt en kateutstilling i hallen, Sørlandsmarsjen gikk av stabelen 9.-10. juni, og mange av våre medlemmer var engasjert ved disse anledningene. Det hele dreier seg om penger, ja penger for å holde liv i hallen vår, men dessverre så er dette så langt fra nok. De av våre medlemmer som betviler at det står så dårlig til med økonomien kan bare henvende seg til Starthallens formann Audun Vikøyr, el-

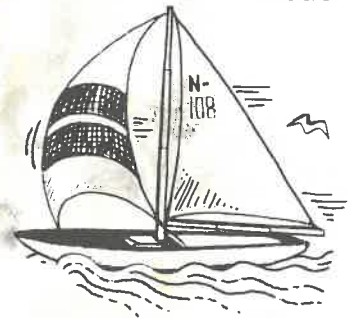
ler kassereren Finn Kristiansen, så vil de redegjøre for hvor dårlig den er. La meg få tilføye at hallens formann gjør alt han kan for å få leid ut hallen til messer o.l., men som jeg har sagt før så blir det stadig vanskeligere å få leid ut hallen til slike arrangementer. Så mitt forslag må bli at de forskjellige avdelinger renonserer på sine krav. Skal vi fortsette som vi nå gjør, så er jeg redd for at hallen vår kommer i store vanskeligheter i løpet av noen ganske få år. På toppen av det hele så er det lokalisert en ny lekkasje og denne gang i selve fins midler til å reparere tidligere lekkasjer, så kan man jo tenke seg til resten. Vi håper alle at det skal bli en løsning på det hele, men foreløpig så ser det mørkt ut.

Åpent hus er over for denne gang. Resultatet må sier å være positivt. Vi kommer igjen til høsten. For at det ikke skal være noen misforståelser her, så er åpent hus ment å være for alle årganger av Startmedlemmer.

Et av våre medlemmer, Ragnvald Kristoffersen ble alvorlig syk i vinter, og etter et sykehus-opphold befinner han seg nå på Kongsgårdheimen. Vi ønsker Ragnvald god bedring, og håper å se han iblant oss om ikke så altfor lenge.

GOD SOMMER.

Hatle.



## Hvilket av lagene vinner kampene, - og når scores det?



**Det laget som scorer først vinner som oftest.**

**Det scores 20% flere mål i 2. omgang enn i 1. Sannhetsverdien i utsagnet «psykologisk viktige mål» kan trekkes i tvil, med unntak for scoringer de første fem minuttene av 2. omgang.**

**Dette er tre av konklusjonene man kan trekke ut av en artig oppgave om scoringer i norsk fotball.**

**Av 1530 mål som ble scoret i 1. divisjon i perioden 1975-1978 har man funnet fram til en del fakta om denne ikke uvesentlige delen av fotballspillet. Oppgaven tar for seg forhold som tidspunkt, scoringsfrekvens og psykologi, og den kan være artig lesning for alle tilknyttet fotball. La oss her se nærmere på noen av hovedkonklusjonene i oppgaven.**

**Det scores flere mål i 2. omg. enn i 1.**

De 528 1. divisjonskamperne som ble spilt i den analyserte tidsperioden ble delt inn i fem- og femtenminutters perioder for å finne ut når scoringene inntraff. Dersom kampene deles i seks kvarter fordelte scoringene seg slik:

0 - 15 min.: 203 scoringer  
15 - 30 min.: 237 scoringer  
30 - 45 min.: 235 scoringer  
45 - 60 min.: 265 scoringer  
60 - 75 min.: 284 scoringer  
75 - 90 min.: 306 scoringer

Ut fra dette kan vi lese at det scores 20% flere mål i 2. omgang (855) enn i første (675). Årsakene til dette kan være mange, men mye av forklaringen ligger nok i det om at fysisk trøtthet og dårligere konsentrasjon melder seg utover i kampen. For å un-

derbygge denne påstanden viser man til Charles F. C. Hughes bok «Tactics and Teamwork» om fem av årsakene til at det blir mål:

1. Dårlig press mot ballfører. 2. Dårlig oppdekning bak angripende spillere. 3. Markeringstabber. 4. Feilpassninger. 5. «Død-ball situasjoner».

Av disse kan i hvert fall de fire første komme som følge av dårlig konsentrasjon og manglende kondisjon utover i kampen.

**Hvor stor er sannsynligheten for scoring i omgangens første og siste femminutters periode?**

En av mytene i fotball er at det scores flere mål i omgangens første og siste femminutters perioder. Med denne oppgaven bør disse mytene være avlivet. I hvert fall viser statistikken at gjennomsnittet for disse fire aktuelle femminutters-periodene ligger lavere (80,75 mål) enn for gjennomsnittet for alle femminutters periodene (85 mål).

**Hvor stor er sannsynligheten for en ny scoring i første femminutters periode etter en scoring?**

Det scores tre ganger så mange mål i den første femminutters perioden etter en scoring enn i de øvrige femminutters periodene. Dette skulle være et godt tips til spillerne om at de bør være på vakt i denne perioden. Men hvilket av lagene er det som scorer i denne femminutters perioden? Statistikken viser at det som oftest er samme lag som scorer igjen. I 58,1% av tilfellene, mens motstanderen scoret i 41,9% av tilfellene.

**Hvor ofte vinner det laget som leder ved pause?**

Sannsynligheten er stor

for at det laget som leder ved pause også kommer til å vinne kampen. I 3 av 4 tilfeller (ca. 74%) vant det laget som ledet ved halvtid, i 18,5% av tilfellene ble det uavgjort, mens det laget som ledet halvveis bare tapte i 7,5% av tilfellene.

Flesteparten av de lag som leder ved pause, leder med ett mål. Ved å analysere disse for seg finner man at 69,2% av de lagene som leder med ett mål ved pause vinner kampen, mens sannsynligheten for å tape er 8,5%. Når et lag leder med to mål ved pause vinner det i 85% av tilfellene, men man finner grunn til å påpeke at i 15% av disse kampene tok motstanderen likevel poeng. Det er derfor ingen grunn til å gi opp selv om man ligger under ved pause, fremholdes det.

**Hvor ofte vinner det laget som scorer først?**

«Første målet vinner» er en velbrukt spilleregul for å avgjøre five-a-side kamper på trening. Men denne regel gjelder ofte i kamperne også: I 65,4 av kampene i 1. divisjon vant det laget som scoret først. Og kanskje like interessant: Det laget som scoret først tapte bare i 13% av tilfellene. Med andre ord tok det førstescorerende laget poeng i ni av ti tilfeller.

**Hvilket lag scorer først etter en utlikning?**

De fleste vil anta at det laget som utlikner en ledelse har en så stor psykologisk fordel at det som regel er dette laget som etterpå tar ledelsen. Dette stemmer ikke med virkeligheten: I 53,8% av kampene var det det laget som mistet sin ledelse som scoret det neste målet, mens det laget som utliknet scoret først igjen i 46,2% av tilfellene.

**Hvor stor sannhetsverdi har utsagnet «psykologisk viktige mål?»**

I fotball er det ofte snakk om «psykologisk viktige mål». Dette er scoringer som kommer rett før eller rett etter pause. Man har sett litt på sannhetsverdien i dette utsagnet.

Først sammenliknet

man sluttresultatene for kamper der et av lagene tok ledelsen rett før pause med sluttresultatene der et av lagene tok ledelsen tidligere i omgangen. Det så ikke ut som det hadde noen betydning når i omgangen scoringen kom. Riktignok økte sjansen for å vinne med 5,7% om et lag scoret rett før pause, men man må jo gå ut fra at jo senere i kampen man scorer jo større er sjansen for å vinne. Det er derfor neppe noen grunn til å legge vekt på denne økningen, mener man.

Scoringer rett etter pause viser seg imidlertid å være mer betydningsfulle. Selv om statistikkgrunnlaget her bare er 20 kamper, kan vi slå fast at i 90% av disse kampene vant laget som tok ledelsen i den første femminutters perioden etter pause. Dersom et lag tok ledelsen i den neste timinutters perioden (51 - 60 min.) vant det laget bare i 70,3% av kampene. Dette til tross for at jo senere en scoring kommer i kampen jo større skulle sjansen være for å vinne. Man kan derfor snakke om at scoring rett etter pause tilsynelatende har en viss betydning.

**Hva med scoring i kampens første femminutter?**

I halvparten av tilfellene vant det laget som scoret i løpet av de første femminuttene i kampen, mens det tapte i 31,4% av tilfellene. I 17,6% av disse kampene ble det uavgjort.

Man har også sett på utfallet av kampene der et lag utlikner en ledelse i siste femminuttersperiode før pause. Materialet er her noe tynt, men det tyder på at det ikke har noen spesiell innvirkning på sluttresultatet. Ut fra dette materiale mener man:

- Utsagnet «psykologisk viktige mål» synes dermed å ha en svært begrenset sannhetsverdi. Det som synes å være en psykologisk fordel er å ta ledelsen rett etter pause. Det å ta ledelsen i kampens første fem minutter og første omgangs siste fem minutter synes ikke å være noen fordel sammenliknet med å ta ledelsen generelt. Å

utlikne motstanderens ledelse rett før pause synes heller ikke å gi noen fordel fremfor det å utlikne tidligere i 1. omgang.

Man har også sett på hvilken fordel det innebærer å ha hjemmebane. I 42,6% av kampene vant hjemmelaget, i 30,5% vant bortelaget mens 26,9% av kampene endte uavgjort. Det kan jo være et nyttig tips til tipperne!

Selv om publikumsinteressen sank i fjorårs sesongen ble det scoret mere mål enn på lenge i norsk 1. divisjon. Gjennomsnittlig antall scoringer var 3,28 pr. kamp og det er et av de høyeste tall i Europa. Bare i Luxembourg (3,57), Nord-Irland (3,34) og Vest-Tyskland (3,31) ble det scoret flere mål i toppserien i fjor enn hos oss. Og fjorårets scoringsappetitt blant norske toppserielag var den største siden 1968. Da ble det scoret hele 3,56 mål i gjennomsnitt pr. kamp.

Dette er en gledelig tendens sett med publikums øyne, og tendensen har vært den samme siden 1975: Flere og flere mål i norsk toppfotball. Fortsetter det slik i år står scoringsrekorden fra 1968 for fall.

Fjorårets 1. divisjon ble spennende i toppen, og kampen om gullet ble ikke avgjort før i siste serieomgang da Lillestrøm tapte 1-3 mot Vålerengen på hjemmebane mens Start i Kristiansand sørget for 1-0 over Bodø/Glimt. Og dermed: Gull til Start: sølv til Lillestrøm og bronsemedalje til Viking.

Hvordan går det i år? Det svaret får vi som kjent ikke før etter siste serieomgang, men det er tillatt å tippe. Og fjorårets medaljevinnere har klart for seg hvem de tror tar medaljene i år:

Start v/oppmann Olav Kiland: - Det blir de samme tre i år og i samme rekkefølge.

Lillestrøm v/formann Odd Iver Pellfoch: - Det blir de samme tre i år med Lillestrøm på topp.

Viking v/fotballformann Arne Johannessen: - Det

blir Viking på topp foran Lillestrøm, med Roseborg på bronseplass.

Fjorårets tre topplag har med andre ord stor tro på seg selv, noe annet ville vel vært falsk beskjedenhet. Men de har også stor tro på hverandre, med unntak av Viking som lanserer nyopprykkede Rosenborg som mulig medaljekandidat.

Men det er selvsagt ikke bare 1. divisjon som kommet til å bli omfattet med stor interesse i år: For første gang gjennomføres denne sesongen en landsomfattende 2. divisjon med to avdelinger à 12 lag. Det skal bli interessant å se hvordan denne nye serieordningen slår ut i praksis, både sportslig og publikummessig.

Det siste pr. idag ser kanskje ikke så lovende ut. **Red.**

## Innmeldingsskjema medlemmer I. K. «Start»

Jeg ønsker å bli innmeldt som medlem av I. K. «Start» og bli tilsendt klubbavisen hver gang den kommer ut.

Etternavn ..... Fornavn ..... Fødselsd. og år .....  
(Hvis ektepar: Etternavn og manns og kones navn)

..... Adresse ..... Evt. priv.tlf.nr. ....

..... Arbeidssted .....

..... Hvilken idrettsgren ..... Aktiv? .....

..... Støttemedlem? .....

Kontingent inkl. «Starteren»:

Ektepar ..... kr. 75,-

Seniors (Det år man fyller 19) ..... » 60,-

Juniors i alle avdelinger ..... » 50,-

Skoleelever, militære og pensjonister ..... » 30,-

Sett kryss ved det som passer.

Innsendes I.K. «Start» - Marvikveien 94 A, 4600 Kristiansand S.



En del av de mange deltakerne på kursene som blir arrangert i Starthallen med noen av arbeidene, kobberstikk og por-selenmaling utstilt.

### Fotball er ikke alt her i denne verden

Der skrives i avisene at Kr.sands lag av hjerte- og lungesyke holdt sine kurs i Starthallen... men få vet at Start selv igjennom idrettskontoret holdt sykurs i vinter.

De fleste deltakere var fruer til A-lag spillerne, som gjerne ville komme sammen en kveld i uka. Kurset ble fort fulltegnet, så flere ble satt på venteliste. Spesielt moro var det å se hvordan kursdeltakerne sydde om ting. Gamle

fløyels- og olabukser ble fine overall til barna. Dette synes jeg var veldig positivt i denne «bruk og kast-tid».

Symaskiner fikk vi låne av Bernina, og enkelte hadde med seg sine private. Vi kjøpte strykejern og strykebrett.

Som lærerinne var Ingebjørg Andersen (også Start-medlem). Hun har tidligere holdt flere sykurs på Lahelle skole for Lund husmorlag.

Det er kommet ønske om nytt kurs fra høsten, og hvis flere melder seg kan det gå et kurs til på sammen tid og sted. Det er god plass på galleriet, men vi må være fleksible dersom hallen skal utleies til messer e.l.

Så det foregår også andre aktiviteter bak fotballkulisene.

Påmelding til høstkurs og opplysninger ang. kursavgift: Sally Andresen, tlf. 042/90652.

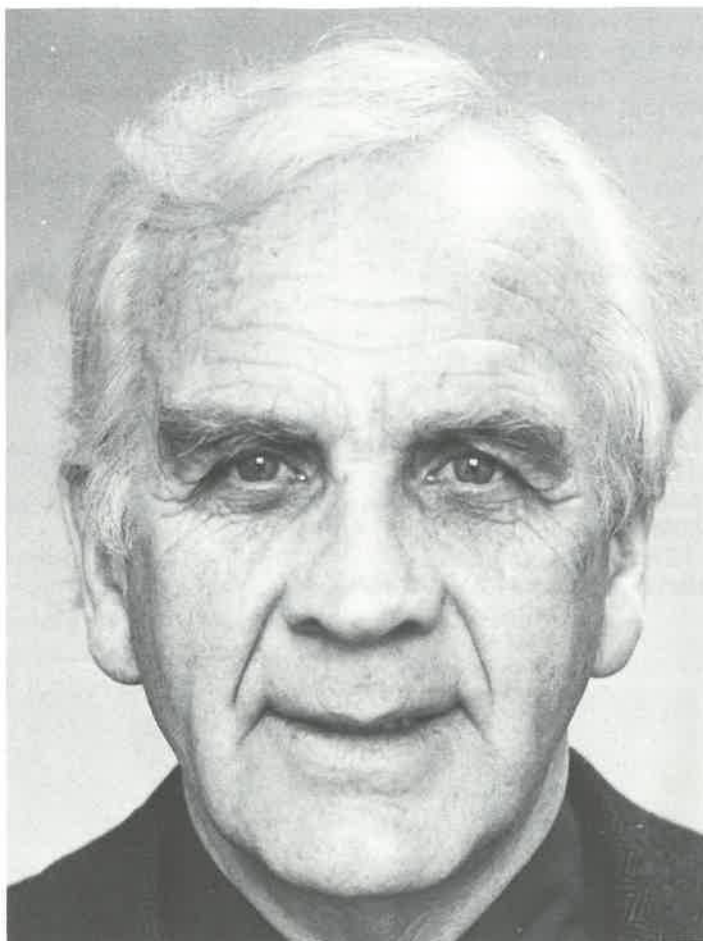
# Straffesparkspesialist med 56 års medlemskap

*Jannes Bjørnsen kunne aldri tenke seg noen annen klubb enn Start*

Knappt noen har fulgt idretten på Sørlandet på så nært hold gjennom så mange år som Jannes Bjørnsen. Årsaken til det er åpenbar. I mer enn 50 år har han hatt tilknytning til avis, først som avisbud i Agder Tidend, der han senere ble redaksjonell medarbeider i 6 år, før han kom over til Fædrelandsvennen, hvor han kan se tilbake på 43 års virksomhet. Den 9. juli blir han imidlertid 70 år og går over i pensjonistenes rekke. I storparten av denne tiden har han stått som medlem av Idrettsklubben Start. Han ble innmeldt i 1923 og er med sine 56 års medlemskap ett av våre eldste medlemmer. Følelsen for klubben er like sterk i dag som i de årene han var aktiv med, og han er stadig blant dem som har det ondt når Start taper en kamp. Selv spilte han 12 sesonger på A-laget og innehar følgelig statuett, men han har også vært med på mange andre ting innen klubben. Før krigen var han i flere år med i festkomiteen, han har vært leder av guttelaget, deltatt i valgkomiteen og ble den selvsagte redaktør av klubbavisen, da Starteren kom i gang like etter krigen.

Men hvorfor ble han starter med liv og sjel?

Vi lar Jannes Bjørnsen selv fortelle: «Jø, det hadde direkte sammenheng med at min favorittonkel Martin Pedersen var med og stiftet Start i 1905. Han spilte også på det første laget og var blant annet med mot Alladin, forløperen til Mandalskameratene, der to av Lord Salvessens sønner var på laget. De falt begge i 1. verdenskrig. Onkelen, som også var en dyktig turner, fortalte at de før en kamp i Mandal ble servert middag med svinesteik og sviskegrøt. Dette for at de ikke skulle være i stand til å spille. Men vi vant likevel,» fortalte onkelen.



Selv tok Jannes fatt på guttelaget under Einar Kristiansens (Kidjan) og Olav Tjomsås ledelse.

Du får være kaptein og ta straffesparkene, sa Kidjan, og straffesparkene fortsatte han å ta på lagene opp gjennom fram til 1936-37. Han feilet aldri på dem i ordinære kamper. Eneste gang ballen ikke gikk i mål var under en treningskamp på Vennesla. Og siden ville han ikke mer.

Sin første A-lagskamp spilte han i 1927 og fra 1928 var han fast på laget. Centerløper var fra starten av hans naturlige plass, og i 1931-sesongen laget han 25 mål, mer enn ett i gjennomsnitt pr. kamp. Men han har spilt på 9 forskjellige plasser på A-laget. Målmann og høyre back er det eneste han ikke har prøvd seg som. På «Lyn» guttelag stod han forresten i mål. Den mest nervepirrende opplevelsen var trolig 3. rundeoppgjøret

mot Larvik Turn på Idrettsplassen i Kristiansand etter at de hadde spilt uavgjort 1-1 i Larvik. Start ledet en tid 3-1, men Larvik utliknet til 3-3 og ekstraomgang måtte til. Da det gjenstod 3 min. av 2. ekstraomgang var stillingen 4-4, men så fikk Start straffespark. Jannes måtte til, og skuddet gikk inn kloss i hjørnet. Dommeren blåste imidlertid, og så var det å ta det om igjen. Denne gang skjøt han mer midt i målet, rett under stangen, men målmannen kastet seg i feil side, og ballen føk i nettet. 5-4 til Start og enorm jubel.

I 4. runde gikk det ikke så bra. Det ble tap med 0-8 mot Mjøndalen på en gjennomvåt gressbane. Og den slags føre behersket ikke starterne den gangen. De var jo ikke vant til annet enn grusbaner.

Starts lag fra 1931 mener Jannes er et av de sterkeste han spilte på. De slo også Sarpsborg med 3-2,

og sarpingene hadde et solid lag. Således hadde målmannen og de to backene spilt på landslaget. Det ble to mål på Jannes i denne kampen, ett etter sologjennombrudd og ett på straffespark.

Det er mange og gode minner å trekke fram fra den lange rekken av kamper det etter hvert ble. Han husker 4. rundekampen mot Gjøa i 1934, da det ble tap 1-4 og han ble skadet, fikk vann i kneet og knuste en muskel i låret. Han har spilt mot legendariske Jøja (Einar Gundersen), da denne eminente spiller stod i Tønsbergkameratene og var nærmere 40 år gammel. I 1930 var Start på tur til Bergen med et ungt lag – eldstemann var Normann Mjølund som var 23 år. Det var i 1930 og Start led 0-8-nederlag mot Brann med blant andre Alex Olsen på plass. Også denne kampen gikk på våt gressbane. Dagen før hadde Start slått Vard 4-0. Turen gikk med båt frem og tilbake, og tok en ukes tid.

Best av de Startlagene han spilte på, mener Jannes selv var 31-laget, hvor Trygve Hamre var kaptein og krumtapp og den suverene spiller. Men Øyvind Fjermeros skal heller ikke glemmes, en sliter og tekniker, kvikk i starten og rask på de første metrene i kamp om ballen.

Selv gav Jannes seg som 29-åring, mest fordi fotball og yrke ikke så lett lot seg kombinere. Jobben som journalist og sportsmedarbeider i Fædrelandsvennen krevde sin mann fullt ut.

Etter krigen var han litt med på oldboyslaget. Det slo bl.a. juniorlaget med hele 7-1.

Før Jannes meldte seg inn i Start – det var det året han begynte på middelskolen (i 1923) – spilte han gjerne fotball i «Tresse» sammen med kameratene fra Rådhusgaten, hvor han den gang bodde. Her holdt storparten med Start. Den

første fotballkampen han husker han så, gikk mellom Start og et dansk lag på Gimlemoen, eller Startermarka som den kaltes. Start vant 3-2. Seiermålet scoret Rolf Jørgensen som senere spilte for Lyn, da han gikk på Krigsskolen i Oslo. Jannes var 9-10 år gammel den gang og husker at han gikk i 3. eller 4. klasse og skrev stil om kampen.

- Hva har idretten betydning for deg?

- Veldig mye, kanskje ikke minst i en vanskelig tid med mye arbeidsledighet blant ungdommen. Selv tok jeg examen artium og handelsgym. i 1929-30 og var så heldig å få noe å gjøre.

Betydningen av å holde kroppen i form må selvsagt også tillegges stor vekt. Det samholdet og kameratskapet idretten skaper, teller også sterkt, og så har vi all hyggen som følger med. Vi hadde mye moro sammen. Jo, jeg ser med glede tilbake på min aktive tid i Start.

- Trente dere mye?

- På langt nær som i dag. Om vinteren var det for eksempel ikke organisert trening. Da gikk en del av oss i Turnforeningen. Og det betalte vi selvsagt selv. Til og med den første gule drakten på guttelaget måtte vi selv bekoste. Den kostet 5.-kroner, husker jeg, og det var mye penger for oss den gangen.

Da jeg var på guttelaget, hadde vi for øvrig en svensk trener, Møller, som i alle fall vi lærte noe av. Han la et godt grunnlag for oss. Jeg minnes fremdeles at han innprentet oss å holde kroppen over ballen. Vi fikk aldri spille mot et mål på hans treninger. Jeg så for noen år siden at han var blitt 85 år gammel, men at han fremdeles hadde befatning med fotball på Ålandsøyene.

- Drev du andre idretter?

- Jeg hoppet litt lengde og høyde uten tilløp. Var sogar med i et par kretsmeesterskap og ble nr. 2 i juniorklassen. Ellers løp jeg terrengløp og vant et slikt på Gimlemoen. Vi deltok også i Bystafetten. 8 A-lagsspillere var med på la-

get, og vi ble suverene klassevinnere. Dessuten ble det noen 25-mannskonkurranser på ski, der Start hvert år markerte solid bredde.

- Ditt syn på utviklingen innen idretten?

- Ikke alt er like sunt. Jeg synes det etter hvert går for mye penger i idretten. Og så har vi det beinhardte forlangende om seier for enhver pris, så å si. All idrett er desverre blitt slik. Beklemmende er det også å se hvor liten klubbfølelse som synes å være tilbake. Selv har jeg aldri kunnet tenke meg å skifte klubb.

- Hva synes du om dagens Start-lag?

- Det er selvsagt teknisk bra og kombinerer ofte så det er en fryd å se. Men effektiviteten foran mål ligger mange ganger mye tilbake å ønske. Jeg er selvsagt oppmerksom på at tett markering og mann-soppdekning gjør det vanskelig å slippe til, men likevel... Jeg savner de gode skuddene. Det synes som om løperne er redde for å brenne av. Det utstyret de har i dag, kan en rent misunne dem. Dagens fotballstøvler er jo de rene lakksko i forhold til de tunge skoene vi var henvist til å bruke.

- Startspillere du opp gjennom årene erindrings spesielt?

- Jeg har tidligere vært inne på Trygve Hamre. Det er jo et navn en vanskelig kommer forbi. Han var vår suverent beste spiller i mange år og slapp til på et B-landslag i Stockholm. Følgelig var han den første sørlending som akslet trøya med det norske flagget på. Han spilte også en gang mot et profesjonelt skotsk landslag, men den kampen ble ikke registrert som landskamp. Hamre kom dessverre litt i skyggen av Alex Olsen, Branns store centerhalf.

- Av andre vil jeg nevne Øyvind Fjermeros, Gunnar Endresen (populært kalt Dølingen) Leif Olsen, den gode backen som kom på A-laget bare 16 år gammel, men som måtte gi seg så tidlig, Carl Blom, Anders Bernhoft, og Albert Ege-

land fra før min tid, og fra etterkrigstiden særlig Håkon Tveit og Ivar Bøe. På dagens lag er det selvsagt flere store navn. Vi har vel aldri hatt en så offensiv back som Trond Pedersen, og Roy Amundsen er nok den beste keeperen Start noen gang har hatt, Anders Sørli til tross. Og det kan vel ikke herske tvil om at Start nå har et av Norges beste lag, jevnt besatt som det er.

- La meg samtidig uttrykke min glede over det arbeidet som legges ned i vår fremragende junioravdeling. Den har vi god grunn til å være stolte over. Her tenker jeg ikke bare på de gode sportslige resultater, men også på at avdelingen representerer et godt tilbud, hvor foreldre trygt kan sende barna sine. Jeg håper dette arbeidet vil bli drevet i samme gode spor i årene fremover, sier Jannes.

Selvsagt er han også glad for Starthallen.- Men tenk, sier han, om klubben hadde kjøpt Solborgområdet den gang Start hadde det på handa. Einar Torjensen var kasserer på den tiden. Han var stemt for å kjøpe, men fikk ikke de øvrige med seg. De 20.000.- det ville kostet, skremte mange. Det var jo store penger den gangen.

- Du har vært opptatt av spørsmålet kristendom - idrett?

- Ja, jeg synes den kontakten som ble etablert for 20-25 år siden, var meget positiv. Jeg var med i en gruppe, hvor det var hyggelig å kunne møte mange tidligere idrettskamerater, folk en både hadde spilt sammen med og mot. De sammenkomstene var svært verdifulle.

- Ellers er jeg litt oppatt av at idretten skal bidra til å gjøre livet rikere for utøverne og ikke bare virke på det ytre, men vel så mye på det indre plan. Ikke minst ved å få en til å forstå at noe av det viktigste er å gjøre noe for andre. Alle som har vært så heldige å kunne drive idrett, har en forpliktelse på seg til å være til hjelp for de som trenger det.

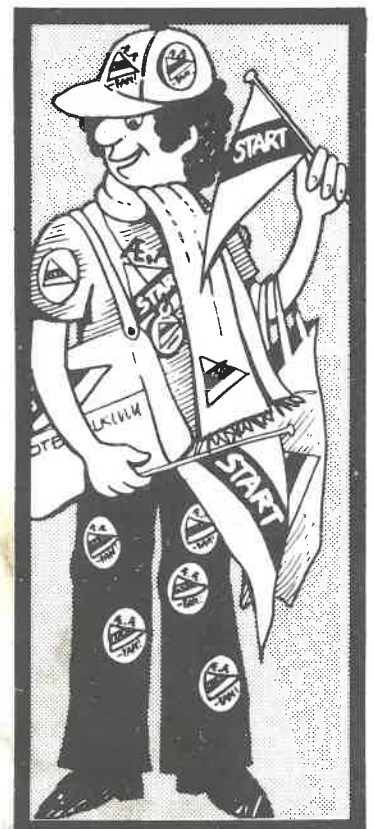
Sier Jannes, som for øv-

rig har hatt to brødre som medlemmer av Start, Peter Bjørnsen - en av de få som har vært formann i klubben i tre perioder, og Helge som i sin tid spilte på et av guttelagene.

Så det er en ekte Starterfamilie vi har med å gjøre. Eldste bror Peter fikk for øvrig Jannes til å føle seg som den rene proff ved å love ham 1.krone pr. mål han scoret i 1930-31 sesongen. Han måtte imidlertid etter hvert innskrenke det til å gjelde bare A-lagskamper. Det ble nemlig for dyrt i lengden, fant han ut.

«1.83»

(Se side 11)



**Starts supporters -  
Hei - Hei - Hei**

**Fram i angrep  
i en fei -**

**Våre gutter,  
TVI - TVI - TVI**

**Vi tar kaka i syttini.**

## KRISTIANSAND REGNSKAPSKONTOR

INNEH. AUG. G. ANDERSEN  
Ole Bullsgt. 23 - Tlf. 042/22828

**ALT I REGNSKAP**  
NYE OPPDRAG MOTTAS

*Du  
kommer lenger  
med  
sparte penger*



Velkommen som kunde i:

**PRIVAT  
BANKEN**

Markensgt. 11-13 - Telefon 29 745

Filialer: LUND, Østerveien 30 - ØVRE MARKENS, Markensgt. 44

## HUSK VALHALLA BLOMSTERFORRETNING

Inneh.: Fred Frivold  
Hj. Odins gt./Tors gt. - Telefon 25 816  
*Kransebinderi*

**PÅ VEI TIL  
OG FRA STADION -  
BESØK DA**



**Oddemarka Bilservice**

Inneh. Borgar Haugland  
Østerveien - Tlf. 90 245



## MALERMESTER PER LANGELAND

Ægirsvei 1 - Tlf. 91 586



**Bergstols**  
DROGERI &  
PARFYMERI

Spesialforretning  
i Toalettartikler

Telefon 22 500  
MARKENSGT. 10



**W. EGELAND'S**  
RØRHANDLEL  
AKSJESELSKAP

**RØRGROSSISTER**

Sentralbord (042) 91 910 - Torsgt. 47  
4601 Kristiansand

Vi utfører

**ALT**  
til faget  
henhørende

FINN OG ALBERT

**EGELAND**



AUT. RØRLEGGERE  
Tlf. 22 478 - 26 881



Gjør som «Startgutta» fyll hos  
**WALHALLA BENSIN-  
& SERVICESTASJON**

VASKE- OG SMØREHALL

Telefon 92 706 - 4600 Kristiansand

STEDET FOR FAR OG SØNN



**EINAR ØGREY A/S**

Mek. Verksted  
Andøyveien 27 - 4620 Vågsbygd  
Telefon \*85 855

**Theodor Mykland**

ALT I  
FRUKT OG GRØNNSAKER  
Øverst i Markens  
Telefon 21 632 - 25 956

**Skikkelig planlegging  
er halve reisen**

Feriereiser - Forretningsreiser - Gruppereiser  
Studiereiser - Kongress/Messereiser

SNAKK MED

**NORTTRANS**  
REISEBYRÅ

Dronningensgt. 24 A - 4600 Kristiansand - Tlf. 042/27030



BYGGMESTER  
**OLE P. KULIEN**  
Telefon 10 215

**TAKST- OG KONSULENTARBEID**



## Start's A-lag 1937

Foran fra venstre: Harald Häbler, Henry Jacobsen, Reidar Magnussen. Midtrekken: Hans Christian Andersen, kapteinen Trygve Hamre, Jannes Bjørnsen. Bakerste rekke: Normann Mjølund, Oldman Bueklev, Håkon Tveit, Karl Pettersen og Erling Thorkildsen. Spillerne står etter lagoppstillingen, bortsett fra de to siste. Karl Pettersen var alltid ytre venstre, mens Erling Thorkildsen, som for det meste var sidehalf, her spilte indre venstre. Henry Jacobsen, Trygve Hamre og Karl Pettersen er døde.

## Svar til Hatle fra juniorstyret

Juniorstyret vil gjerne knytte noen kommentarer til Hatles innlegg i siste nr. av Starteren, der han bl.a. kommer inn på den vanskelige økonomiske situasjon for Starthallen. For å frigjøre hallen mer til utleie, foreslår han å kutte ut vintertreningen for guttene i 8 til 14 års alderen, i det han mener det har liten hensikt å drive helårstrening med disse aldersklassene.

Juniorstyret er selvsagt klar over at den økonomiske situasjonen er vanskelig. Hatles løsning er imidlertid etter vår mening å snu tingene fullstendig på hodet. Et av hovedargu-

mentene for å bygge Starthallen var jo nettopp å skaffe klubbens yngste bedre forhold og mer treningstid i vinterhalvåret!

Når det gjelder den fotballmessige verdi av helårstrening for de yngste, så har vi et helt annet syn på dette en Hatle.

Den diskusjonen skal vi imidlertid ikke ta opp her. Derimot vil vi få stille følgende spørsmål: Hva vil det ha å si for junioravdelingens rekruttering å gå til det skritt Hatle foreslår? Etter vår mening er den brede rekruttering i de yngste årsklasser nettopp noe av hemmeligheten bak vår junioravdelings styrke. Bredder skaper topp, som kjent. Vi tror det er lett å tenke seg til hva resultatet ville bli dersom vi innskrenket vårt tilbud til de yngste i en tid da de fleste klubber trapper opp

satsingen nettopp i disse årsklasser. Vi skal være oppmerksomme på at vi tross alt ikke er alene om å drive juniorfotball i denne byen. Start har langt fra noen enerett på talentene. Det skulle være nok å nevne Vigør som med sin nye hall satser sterkere enn noen gang. Snart får antagelig også Donn egen hall – og det til om med midt i «vårt» distrikt.

Sist, men ikke minst: Hva med den sosiale side av vårt juniorarbeid dersom en følger Hatles forslag? Det har som kjent alltid vært junioravdelingens målsetting ikke bare å satse på de beste, men å forsøke å gi et positivt fritidstilbud til flest mulig.

Hatle skriver at Start og Starthallen etterhvert blir mer og mer forretning, og at tiden ikke lar seg skru tilbake. Etter vår oppfat-

ning innebærer hans forslag nettopp at tiden skrues tilbake – og det med atskillige år.

**Juniorstyret.**





**Husk  
Fregatten når  
du skal til  
Kristiansand**

TV på alle rom, samt dusj, bad og  
toalett.  
CAPTAIN'S TABLE, maritimt  
spisested. Berømmet for god mat.  
UP-TOWN, Byens populære  
dansested og bar.  
Vår møte/kursavdeling står til  
disposisjon.

IKKE STØRST I  
KRISTIANSAND  
... MEN MER PERSONLIG

**HOTEL  
FREGATTEN**

Tlf. 21 500 4600 Kristiansand S.



**SØRLANDS  
BANKEN**

VÅGSBYGD  
**Jern&farge**

**JERNVARER • VERKTØY • MALERVARER  
TEPPER • TAPETER • m.m.**

Vågsbygd Senter - Tlf. (042) 12 030 - 4620 Vågsbygd

**STADION KIOSK**

Telefon 24 987

ÅPNINGSTID 08.00 - 23.30

**ØKONOMI  
I DAGLIGVARER**

**OSKAR**  
cash & carry as

v/PARKO  
GRATIS KUNDEPARKERING

**KNUT MYHRE**  
ADVOKAT - M.N.A.

Vestre Strandgate 42  
Telefon \*27 011

**A/S SNØGG**

Leverandør av:

**Sportskufferter • Sportstape • Elastiske bind  
Kuldepakninger og isspray**

Be om varekatalog og prisliste

**A/S SNØGG**

4710 Mosby - Telefon 35 101

**GARDINER - UTSTYR - GULVTEPPER**

*Erling*  
**Ingebretsen**

Lillemarkens

Gyldenløves gate 1

Telefon 21 799 - 24 121



**Hennig  
Olsens**

**IS**

## Velspilte vårkamper - er det realistisk?

Før sesongstart bebuder omtrent samtlige 1. divisjonsklubber «offensiv og underholdende forball». Hvor blir den av? spør publikum og presse etter at de første seriekampene er kommet igang. Men er dette egentlig et realistisk spørsmål?

For det første gir neppe norske baner i april/mai det rette underlaget for toppspill, spesielt ikke etter en vinter som den vi har hatt i år, men det er neppe hele forklaringen.

Jeg skulle anta at samtlige lag er redde for å komme skjevt ut med den følge at de risikerer å bli involvert i bunnstriden allerede fra starten av. Derfor blir det helt fra begynnelsen for alvor alt en knallhard kamp om poengene.

For dem som har tenkt å være med i kampen om medaljene, er resepten klar: - 2 poeng hjemme og 1 poeng borte. Men i hver eneste kamp er et av lage-

ne «bortelag», og dette laget går selvsagt 100 prosent inn for å beholde det ene poenget laget «har» når kampen tar til. Et slikt opplegg gir ikke hjemmelaget rare sjansen til å spille offensiv og publikumsvennlig fotball. Innsatsen blir satt i høysetet med tette markeringer og knallharde tacklinger - ja, for enkelte lag synes oppskriften å være: - Greier du ikke å ta ballen, så ta mannen. Og dommeren får god anledning til å vifte med kortstokken. Svært ofte utarter kampen til ren stillingskrig på midtbanen. Såkalt «tennisfotball», som Mjøndalens trener, Erik Eriksen, så treffende kaller det. Dvs. at lagene bruker midtstreken som et slags tennisnett og driver og måker mer eller mindre upresise baller frem og tilbake over dette «nettet». Ikke særlig publikumsvennlig, får en si. Men det var dette med poengene da.

E. T.

## FLERE STORE

lallefall i skrivende stund, men når dere leser dette vil disse turneringene vært ferdig spilt. «Starteren» eger seg ofte til å bringe ferske resultater i, men jeg håper at dere har moro av å lese litt omkring de arrangementene vi deltar i. Fram til skoleferien skal vi delta i bl.a. SBK's Sommer Cup, HASO-cup, Flint Cup samt en internasjonal juniorturnering i Ennepetal i Vest-Tyskland. I tillegg til dette deltar vi i de landsomfattende turneringene Dressmann Cup for miniputter, Umbro Cup for lilleputter, DnC cup for smågutter, Skeid-Cup for gutter og til høsten skal juniorlaget delta i Norgesmesterskapet.

I to av disse cupene er det allerede kommet så langt at våre lag er ute av konkurransen. Det gjelder Umbro Cup hvor vi tapte 1-0 for Urædd i Porsgrunn, og

i DnC cup hvor vi ble vinner i Kristiansand, men ble slått av Jerv i kampen om retten til å spille i kvartfinalen.

I månedskiftet juli/august kommer så sesongens høydepunkt, da drar alle våre representasjonslag til Norway Cup i Oslo. Der har vi som kjent gode erfaringer fra tidligere og følgelig også en masse å forsvare. Og vi er godt rustet også i år, og samtlige er innstilt på å forsvare posisjonen som beste klubb i denne verdens største fotballturnering.

Jeg vil gjerne benytte anledningen til å oppfordre alle de som har ferie på denne tiden om å ta turen til Oslo og være med å heie våre gutter frem til nye triumfer. Hvert år er det mange familier som tar seg en ukes Norway Cup ferie og det blir bare flere år for år. Så noter datoene fra 30/7 til 4/8 og adressen Ekebergsetta i Oslo.

Nes.



Det er alltid en betryggelse å ha ROY som siste skanse. - Selvskreven keeper på landslaget. (Jfr. Start - Lillestrømkampen).

## KATTEN HAR 9 LIV . . .

og trenger ingen forsikring. Du og dine er ikke fullt så heldig stillet. Bør du ikke gjøre alvor av den pratn med

*Rolf Hafseth*  
Assurans

Dalandgården 4. etasje - Telefon 24 063  
(Stedet for orientering om alt i forsikring)

**Gjør som  
proffene,  
gå til:**



*fotomagasin*

Dr. gt. 10 - Tlf. 21 388

De finner oss  
i Lillemarkens

 **Einar Torjesen**  
JERNVAREHANDEL AS

**BØES  
SKOTØY**  
A-S  
Kirkegaten

**T RASMUS  
TALLAKSEN**

## ALT I FOTBALLUTSTYR

**Aage Johanson Sport**  
Ettf.

## 500 kroner måneden i 3 år er 90.000 til boligformål!

Du sparer noe og kan låne  
inntil det 4-dobbelte.  
Tilsammen blir det penger  
av det.

Spør i banken etter reglene  
for DnC's Bosparelån.

Bosparelån i

**DnC**  
Den norske Creditbank

**B&M**

SVENDSEN A/S  
Også Startere er velkommen  
i vår forretning



**Bergkvist & Co.**

Kr. 4des gt. 26 a  
Telefon 23 163

GLASS - PORSELEN

sølv·gull·bronse

Vi hjelper Dem  
gjærne med riktig  
premiering

  
**Gullsmed**  
AS HODNE  
Markensgaten

RETT OPP FOR RUTEBILSTASJONEN

NÅ SKAL VI SE . . .  
COLORMATIC - brilleglasset som  
innretter seg etter lysforholdene.  
Riktig tilpassing.

Senter i Ur og Optikk

**H-BACH** **CHRISTENSEN**  
URMAKER OPTIKER

GYLDENLØVES GT. 1 A - Tlf. 22 336



# Seriemestere 1979?

Hvilket lag i norsk 1. divisjons-fotball blir seriemestere 1979, - hvilket lag tar sølv, - og hvilket lag kommer på bronseplass?

Vi har stilt Start's A-lags-spillere disse spørsmål nå etter halvått løp i serien, - og svarene er som anført nedenfor.

Christianssands Sparebank har velvilligst satt opp premie til beste tipper, en premie som vil være av stor verdi for den som går seirende ut av konkurransen.



Trond Pedersen  
1) Start  
2) Viking  
3) Bryne



Thor Einar Andersen  
1) Viking  
2) Start  
3) Rosenborg



Svein Mathisen  
1) Viking  
2) Start  
3) Bryne



Thorgny Svenssen  
1) Viking  
2) Start  
3) Bryne



Stein Thunberg  
1) Start  
2) Viking  
3) Rosenborg



Helge Haugen  
1) Rosenborg  
2) Viking  
3) Start



Helge Skuseth  
1) Start  
2) Viking  
3) Rosenborg



Preben Jørgensen  
1) Start  
2) Viking  
3) Rosenborg



Reidar Flaa  
1) Viking  
2) Start  
3) Bryne



Gay Ljosdal  
1) Viking  
2) Start  
3) Moss



Audun Myhre  
1) Viking  
2) Start  
3) Lillestrøm



Roy Amundsen  
1) Viking  
2) Start  
3) Lillestrøm



Jan Ove Naglestad  
1) Viking  
2) Bryne  
3) Start



Jan S. Ervik  
1) Viking  
2) Start  
3) Bryne



Roald Rørheim  
1) Viking  
2) Start  
3) Bryne

Svein Ingebretsen  
1) Viking  
2) Start  
3) Moss

G. Slatlem  
1) Viking  
2) Lillestrøm  
3) Start

0000920 00.  
 NIELS CARL FR.  
 DAMSGAARD M/FRUE  
 MARINEVEIEN 1  
 4600 KRISTIANSAND S



**Et lite hint til sjefen  
 himself:  
 Hvorfor samler du ikke  
 din skare suportere på  
 hjemmekampene?  
 Som en samlet flokk  
 vil den sikkert gjøre  
 mere av seg enn det  
 den gjør idag.**

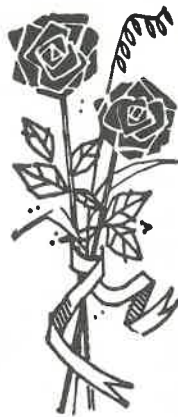
## HEDREDE STARTERE

### ÆRESMEDLEMMER:

Haakon Frøstrup	1926
Einar Kristiansen	1931
Trygve Hamre	1946
Jacob Lauridsen	1946
Jørg Hagen	1950
Reinholt Samuelsen	1950
Einar Torjesen	1950
Håkon Endreson	1962
Ole Tobias	
Thorstensen	1962
Arne Johnsen	1965
Albert Egeland	1966
Sigurd Bergstøl	1975
Adolf Arntsen	1975

### GULLNÅL:

Trygve Hamre:	1938
Adolf Arntsen	1947
Håkon Tveit	1955
Sigurd Bergstøl	1955
Sverre Heidenreich	1955
Oldman A. Bueklev	1961
Aimar Lundal	1961
Trygve Kimestad	1961
Anders Sørlie	1965
Rolf Hafseth	1965
Ivar Bøe	1965
Frank Pedersen	1970
Egil Kjell Drøsdal	1971
Karsten Johannesen	1972
Rolf Andresen	1975
Harald Båslund	1975
Odd Frivold	1975
Reidar Flaa	1975
Finn Hanssen (Hafi)	1975
Trond Pedersen	1975
Finn Hansen	1975
Alf Mathisen	1975
Jørund Røyneland	1975



### SØLVNÅL:

Olav Tjomsås	1965
Søren Kaaland	1965
Rolf Lie	1965
Per Roksvold	1965
Bertha Karlsen	1967

### PLAKETT:

Kristian Omestad	1973
Aug Andersen	1973
Eva Hansen	1975
Arvid Holm	1975
Sverre Hornnes	1975
Jenny Johannesen	1975
Willy Pedersen	1975
Thorleif Tellefsen	1975
Egil Torjussen	1975

## Seniorrådets pokal

Karsten Johannesen	1947	Carl Johan Bisseth	1968
Håkon Tveit	1948	Thorleif Tellefsen	1969
Gunnar Ween	1949	Øystein Halvorsen	1969
Rolf Bjunes	1950	Reidar Flaa	1969
Sverre Heidenreich	1951	Thorbjørn Høgeli	1970
Finn Hansen (Hafi)	1952	Olav Kiland	1971
Trygve Kimestad	1955	Jørund Røyneland	1971
Aimar Lundal	1955	Arvid Holm	1972
Oldman A. Bueklev	1955	Kåre Drøsdal	1972
Ivar Bøe	1957	Elisabeth Korsvik	1973
Rolf Lie	1957	Alv Sløgedal	1973
Arne Jacobsen	1958	Arvid Knudsen	1973
Rolf Tofte	1959	Sverre Eugen Olsen	1974
Kirsten Lande	1959	Aug. Andersen	1974
Øyvind Nordkvist	1960	Rolf Oskarsen	1974
Finn Jørgensen	1961	Harald Bisseth	1975
Arild Bøhn	1962	Svein Mathisen	1975
Arnolf Kleggetveit	1962	Helge Skuseth	1975
Egil Kjell Drøsdal	1963	Tore Heidenreich	1975
Kirsti Larsen	1964	Tor Arne Mjølund	1975
Finn Topstad	1965	Steinar Gjertsen	1975
Kjell Einar Aadnevik	1966	Knut Myhre	1975
Harald Båslund	1967	Kai Eriksen	1976
Tor Helge Stensland	1968	Per Svein Bostrøm	1976
		Marit Johnsen	1977
		Damekomitéen	1978

Hvis noen mener at det fortsatt er feil eller mangler på denne liste - vennligst underrett redaktøren.



**For fremtidige  
trykksakbestillinger**

— kontakt oss

**Bjorvand & Skarpodde**

**BOK- OG OFFSETTRYKKERI**

Østre Strandgate 53 - 4600 Kristiansand

Telefon: Kontor 042/21 210 - Trykkeri 25 763